

דאס נייעסטע!

Lizakovsky A. Dezső

Friseur u. Haarhändler

Budapest.

VI. Bez. Königsgasse 36.

עמספיהלס זינע אללערנייטעטע פאבי- קאציאן אין פרויע-שיפעלן האלב אונד נאנצע פערדוקקן. שיעלע אויף דען פיינסטען זיי- דען נעוועסט מיט פראנצויזישען נאטורליכען אכטוויילונגען מיט שער-לאקקען אדער אדער דיעוועלען ברוין. דונקעלברון אדער שווארצ- פארביג 5 נולדען פער שטיק. האלבפערדיקע בענען זאלבע אדער 8 נולדען נאנצע פרויע- פערדיקע פיינסטענע נעארייטעטע. מיט וועל- בעד פאן אונדערנעמליך ווי איינעם אדער אדער פרויען קאנן אין אבינען פארבינדען צום זייערע פאן 15 ביז 18 אונד 22 נולדען. נאכטעם לאנדע פאן האארפאלענע מיט לאנגען צאפען. פאן 2 נולדען ביז 2 נולדען 80 קר. לאנגעס האר מיט האלבקריצעס צאפען אין יעדער פארבע פאן 2 נולדען 50 קר. אונטעפאנגען ביז 20 נולדען. פערדיקע נאכטעם לאנדען אין אללען פרויע-האאר- מאדע-ארטיקלען.

פראנצויז-בעשעלונגען בייא האארטומער-אינווע- דונג ווערען נענען נאכאמע עפעקטיווארע נוכס בעליע- בענעס ווירד אומגעווישט. דיא אבגעוואסענען נייען מאדעא- רטיקלע זינד נור בייא מיר צו האבען.

1872. גענרירדעט.

1872. גענרירדעט.

וויין-עקסטראקט.

צור אויגעבליקליכען ערציינונג איינעס פארצייליכע גענועדווייניגעס, וועלכער פאס עכטען נאטורליכן ניכס צו אונ- שטיידיגען אויט. עמספיהלע אדך דיעווע בעוואהרמעט שטע- ציאליטאט.

פריז פיר 2 קילא (אויסרייכער צו 100 ליטער וויין) 5 פל 50 קר. גרענעשט ווירד נראטס ביינעפאקט. פיר בעכטע ערפאלג אונד גענועדעס פאבריקאט נאראטער אדך.

שפירטום-ערשפארניסס

ערציעלעס פאן הויך פיינע אונטערשפאפענע פערשטאנ- נונגע-עכטענע פיר בראנטוויינען; דיעוועלכע פערלייט דען געשלאגען איינען אונטערדעמען. שטיידען געשטאק אונד אויס נור בייא מיר צו האבען. פריז פל 3.50 פער קילא (אויף 600 ביז 1000 ליטער) אינסולוועזע נעברויכס-אנווייזונג ירוזשיטע פראקא.

אויסער דיעווען שפעציאליטאטען אפערירע אדך זאמטליכע עסענצען צור פאבריקאציע פאן רום, קאנאניק- שליוואוויטין, טרעבער, לענער- אונד לאנדערבראנט- וויין, וואו אללער עקסטרענען פיינען טאפל-ליקאיע אין הערשאדענער אונטערשפאפענער קוואלי- טאט. לייכטפאלליכע דיעווענע ווערען נראטס ביינעפאסעס קארל פהוילפ פאללאק עכטענע-שפעציאליטאטען-פאבריק אין פראג. (פראקא-פאלליטע פרימא וויס 1872)

שלינגווייטין של פסח.

שטעטס אין טראסען פארראטוען; וואוואל אין ארי- נונאל-אלס אין קליינען געבינדען, אויף פערלאנגען מיט הכשר של הרב הגאון מרה משה פוסק נרו יאור אבד רויט דקולתנו יצו. קורלענדר עט אולמאנן נראסווארדיין.

Table with 2 columns: Price and Percentage. Includes items like 'אָסטעריע' (Austria) at 4%, 'פאסיערענע' (Persian) at 5%, 'סערבישע' (Serbian) at 3%, 'פאראשינע' (Parasitic) at 41%, and 'דער אונג' (The Hungarian) at 51%.

Table with 2 columns: Price and Percentage. Includes items like 'אונג פראשינע-לאָוע' (Hungarian wine) at 100%, 'שווייטראל-לאָוע' (Swiss wine) at 100%, 'ווינערלאָוע' (Wine) at 100%, 'אָ-סיוו-לאָוע' (A-Siu wine) at 100%, 'פירערלאָוע' (Pirer wine) at 40%, 'קלאַ-לאָוע' (Clay wine) at 100%, 'דאָגו-האַספּישפּאַהאַר-לאָוע' (Dog wine) at 20%, 'אינכונקער לאָוע' (Inch wine) at 20%, 'קראָקיער לאָוע' (Croatian wine) at 20%, 'פאַלש-לאָוע' (False wine) at 40%, 'רוואַלס-לאָוע' (Roval wine) at 10%, 'טאַלס-לאָוע' (Tall wine) at 10%, 'זאַלבוונדער לאָוע' (Zal wine) at 20%, 'טאַטטיליער לאָוע' (Tatt wine) at 20%, 'וואַלשטאַל-לאָוע' (Walsh wine) at 20%, 'ווינערשניץ' (Wine) at 20%, 'אָסטערייכישע דאַטען קרייזלאָוע' (Austrian wine) at 17.50%, 'איטאַליענישע' (Italian) at 12.80%, 'אונגאַרישע' (Hungarian) at 12.25%, 'דאַכטו-לאָוע' (Dach wine) at 6.70%, '1854-ער 4%' (1854 wine) at 250%, '1860-ער 5%' (1860 wine) at 500%, '1872-ער 10%' (1872 wine) at 100%, and '1884-ער' (1884 wine) at 100%.

בדאפעסטער פערמאקט פאס 10 מארין. דער אויסטרייכע בעשונג 1002 שטיק אונגאַרישע אָכטען 257 שטיק אונגאַרישע קווע, 43 שטיק סערבישע אָכטען 18 שטיק סערבישע קווע, 13 שטיק בוסעל, 86 שטיק שטייער, 115 שטיק נאכטרייכע, צוואסמען 1470 הארטיקע. פאן בעאחלעס: אונגאַרישע מאסאכטען צו פל 46, 30, ביז פל 27, 29, סערבישע אָכטען צו פל 27, 27, אונגאַרישע קווע צו פל 23, ביז פל 27, בוסעל 20, ביז פל 23, שטייער פל 25, ביז פל 30. (אללעס פער טעזערעל לעבער-געוויכט.)

דיא ר א ס ה ז ע ל ר ו ב ר י ק, וואו דיא פארטויענע דער 'יודישע נע שיכטע' אונד דיא ערצאלונג 'אונטער ראטישער הערשאפט' טיטשען ווענען איבערפילונג דעם שטאפעס פיר נאכטע פרויטאט-נומטער צוריקקלייבען.

Advertisement for LEOPOLD FEWEL. Includes an illustration of a mechanical device and text: 'איללוסטרירטע פרוינדקאמפער פיר זאנער', 'LEOPOLD FEWEL', 'מאשינע-זינד שילבאליק-מאכט', 'Budapest, Aradigasse Nr. 60.', 'הילרליכע מאדעל אדער פארקויפונג-מאשינען'.

4. זאלבע געווערליכע ארייטען וועלכע איס אינטערעסע דעם אפפענטליכען פערקערס אונד דער אפפענטליכען זיכערהייט קוינען אויפשו- בולדען. 5. בייא פיערליכטישען אללע דעקאראציע-ארייטען.

6. אָסטאָניכום- אונד לאָהנוואנע-געווערע- דער דאס האַרדא- אונד טראַכע-געווערע. 8. דיא לייכענבעשטאמונג-געווערע. IV, אויס זיננע דעם 3 פונקט b דעם ציטר- טען געוועצעס קאנגען אן דען ערוואהנטען טאנען יענע וועלכעשטאנדונגען קליינגעווערע-טרייבערען געווערליכע ארייטען אויסאכען וועלכע זעלבע אונד צוואר אָהנע אונטערפונדאמע אדער נע- הולפען אונד לעהרלונגע, וואוויא אנדערע הילס-ארייטער, און אדערע וואונג ארייטע צום פערקוף V, ווען אדערע און געשאפט צום פערקוף שטאמליכע מאנאפאלי-ארטיקעל בערעכטיגט איז אונד זיך געבענדיא אונד מיט דעם קויפע אדער פערקויפע אנדערע ארטיקעל בעפאסט, אדער אין דעמוועלכע געשאפטלאַקאל אויך אין אנדערע געווערע אויסאכט אונטערשטעטעס עם בעציליך דעם לעטצטערען געשאפט-קרייזעס דעם געוועצע אביכע דא וואונגאנ-רווע.

און דען טראסירקען איז אונטערדאלב דער געשאפטטען פערקופ-ציט פיר מאנאפאלי-ארטיקעל אונד דער פערקוף פאן צינארע ע נ-ס אפיער, פסי-ס פיע נר אהרען אונד צינאר-רע נ-ש פיע צען אויס האלץ אונד פאפער ער לויבט.

VI, דיא אין דיעוועס ערלאסע בעציליך דער אינצעלנען ארייטען פעסטגעוועצטען אויסנא- טען געלעטע נור בעטרעפס יענער ארייטער, וועלכע בייא דער בעטרעפפענען ארייט טהאט- זאלכע בעשאפטיג זינד.

VII, בייא איינען אנודוסטריען אין וועלכען דיא געווערליכע ארייט לויט אָבנעס אויך וואונגא- פאָניגעאָמען ווערען דאָרף, איז דער בעטרע- פונדע געווערעטרייבערע עפערפליכטעס פיר דיא אבלאונג דער בייא דיעווער ארייט בעשא- טיטשען ארייטער אין דער ווינע צו אָהנע דאס דיא ארייטער אין יעדעס מאָנאט ווענ- סטעס איינען נאנצען אדער יעדע וואָכע איינען האלב בען זאָננטאג רוח ע געניעסען.

VIII, דיא וויך מיר פיר איינצעלנע געמיינדען אונד איינצעלנע געווערליכע אונד קאָמוניציאלע עטאבליסעמענטס שטיפולירליכע אויסנאמען-ווע- דען וויך דיעווען ערלאס ניכט ברעהרט. IX, דיעווער ערלאס טריטט אס 20 מארין אינס בעכען.

ט ה ב ין ה נ ו כ ה ל פ ו ר י מ. נ ר ה נ ו כ ה. פ ו ר י מ. מרכיני ברכות. נטין לצד ימין. נטין אחריו לכל הצדדין. אין לו תשלומין. שמונה בשורה אחת. נר חשמלאי נגד הדלת. מנודה יש לה פות הרבה. מוסף והולך. אבן אבן ענט מן הראשונים. נאבריעל בא-אש.

Table with 2 columns: Price and Percentage. Includes items like 'קורטאבעללע פאס 10 מערין' (Curtain) at 5.58, 'קערל-קור' (Curtain) at 5.48, 'מינדוקאטען' (Curtain) at 9.41, 'האנדוקאטען' (Curtain) at 9.41, 'אָס-אונג-0-נולדען-גאָרדישטיק' (Curtain) at 11.63, 'נאפאלעאנאד' (Curtain) at 58.20, 'דייטשע רייכטאקאטען' (Curtain) at 121.50, 'פאפער-רוועל' (Curtain) at 4%, and 'ווערט-פאפיערע' (Curtain) at 5%.

עווענטועס ווירד אן זיא הישע עקסערט - הערן היינריך פאָן אן מי-פאלי: אירד לאָז בוי יעצט ניסם נעצאָנען אָב דער ווייניקערטראַקט בשר אונד פרייז פאָן חשש נסך אים וויססן וויר אים איינער איבערצייגונג ניסם אירע פראַנטעיאַן ערעט א.ו.א. אפילו נאָך ערנייערונג דעזעלבען וויר אהרע אפראַנטע-שליפּע אָפּאָרט געדורקט ווערען. — K. No. 239. רייכסראַת אונד דאָ ביי- צייגונג פיר 1891 דער היינער דעם פארלאַמענט דאָ מיט-ליעדיגע דעם באַנערגענעוועס ווערען פאָן פאָלקע ער און דאָס באַנערגענעוועס בעשליעסס ווירד דאָן פאָן הערענעוועס בעראַטען. ניסס און דיעזעס באַטען אונטער-היינעס. באַרן ארשטיילי ניסם בויא אונס נאָך אימער אלס דער ווייסע מאַן. דאָ וויבער גולדן מיט דען "ענגליש קעניג וויר ניסם. און דער נוסטער קאָנען וויר דאָ ווישע נעשיכטע ניסם פּראַט-פּענעליען. — הערן ב' פאסטענאָן און בויאָס איר באַרגענעוועס פאָן פּעריע 1216 נומ' 88 ווארדע נאָך נעאָנען. יעדע וועכענשטונד אהאלט איהרע דען טרעפּער אים. — בעאָבאָטערי: עס וואָר אנטהילך אין איר-ליעס אונד מאַכט דאָ פאָן באַנערגענעוועס דען נאָט-ליעדענען נעשפּענעס סוסטע ניר עשוואס מערד אלס צווייטווער גולדען אים. — אונגענאָנט זיין וואָלענ-דערי: דער רעדאָקטער דעם "ידי פאָלקסבלאט" שרייבט און יעדער אנטעלענענדיגס דאָ איהן פּעראַללך בערשפּט. מיט נער און דער אונדערע רעדאָקטער און ווייניק נישט וואָר אונטער אַלען אויסשאַנדען פּער וויר שרייבט אים דער העללסטע אונזן. — ניסם נעאָנען וויר דאָ העלפּער וואָרן ביי-סט-מאָהל ל ברנדישין ביי-סט-פראַמאָ און האָנג נאָר-פּאָלענאָ ל מאַנדולא מי-פראַמאָ ל נאָש זענטעלעקע.

וועגן מאַנעגלס אן רוים מיט דאָ בעאָט-וואַרטונג אַלער אירענע אַנפראַנען פיר נאָכסטע נומער צוריקליבען.

אין אונזערן נעבען דאָ ווערען באַנען היינט צום טעגסטן מאל נענגען האָרען וואָרענער דער נאָמע "ירושע" פ' ל' ה' נ' ע' ל' נענען וועלכען דיעסע אונבעקאַנטע טראַכט צו פּערלע ציערע מאַנען לייטערען קלאַנג אונד ערהאַרבען רוף אים מאַנען ל' אירע בעזיכטע. אונד ער מירדי טראַכט זאָנט איר-נען. דאָס זיא "אין יעדער באַראַקעט" זינד. וואָר-רעדע פיר מיר אַלע איינע בעזיכטע. דען ערשטערען אויסרוק האַט א' ה' נ' ע' אונד דען לעצטערען מיר ביהודער נאָך ניעמאָנר צונעדאָט. איינע זאָ ווייסען ראַבען סוסטען זיא נאָטוילך אַפּפּענליך אויסשטעלען. מאָן ערקענטט דען פּאַ-נעל אן דען פּעדערן. וואָס מיט דאָס פיר אין נע-שייטער קאָפּף זיין דער נאָך דעם "שבת אהים" — לאַכערליכע אַנזענענענען איינע זאָ הייסען זענענעס עפּפּעניכטע אונד ניסם ווייס. דאָס בעסע ערהענטהייל דיעזעס בלאַטט צו מאַרע נעשירענען האַט. וויר ער יעצט זיא אַללע-היינע יודישע צי-טונג וויר זיין וואָרט אַללער מערד וויסקערדיש. נעדיט ער דאָך דען וועג דעם "ערוואַלדער-שראָנ-ליסטען" אירעס ער הערן שאַנעפלד דערמט. ער האַבע עשוואס אַנענען און צו פּעראַפּענעליכען וואָרט ער אַבער "פּאָליטיש וואַרטע. דאָס אים זאָ ערפּיעסער-אירט. וועלעכען בעשאַרע ווען-דעם ער אירך נענען נאָך און איינע ער מיר מיט אויסוועקנענען אַפּפּענעליכען רעדט. ניר הערזיס דאָמיט הער ערהענטהייל יע פּרוּדער. דעכטט ליעבער! בענערען זיא מיר פאָר אַלער וועלט מיט אירעס מאַנען האַסען! אירד מיטלעדיגעס אַטענעטאָס נענען מיר אים נאָט-לאָב קלאַלר מיטלונגען. לענען זיא נון איינמאל אירער לעבען נעוואַרהייט דער טעלעוואַרס-אירטיט אַב אונד טרעטען און אַפּפּען נענען מיר אן דען קאַמפּף. דאָמיט מיר נעלענענדיגס נעבאָטען ווערען. אונד נאָך בעבור וויטוועלעכען.

אריסטאָקראַט אונד וידע

האָב-אויטערעסאָנע ערצאהונג נאָר איינעם האָבן פאָן זי.

דיעזע אים ידי פאָלקסבלאט ערשיינע-נע ערצאהונג אים און אן ספּאַראַט-ב-ב-רוק ערשיינען.

ניא איינטייענע אַבאָנעמענטן ערדאָטע. דיעזע ערצאהונג זאָווי דען ספּאַראַט-ב-ב-רוק דעם זאָבען און אונזערעס בלאַטע אב-נעליפּענען סענאָיאַנעללען האַמאָס

אין נעטיפּטער וידע

אם רוישישען קאיער-האַפּע

אונד דען בענען דער

ידי שישן נעשיכטע

איר פ' ער לאַנען נראַטיס צונענענעט. ענבענאָ פּעזענען וויר אלל דעם און-ענטנעלען און וויר אן דאָ ביהודיענע אַבאָ-נענענען אונזערעס בלאַטעס ציר צייט דער ער-נייערונג אהרער פראַנטעראַיאַן.

בעשטעלונגען

זינד צו ריכטען אן דאָ רעדאָקטאָר דעם

«Jüd. Volksblatt» Budapest, Wurmhof,

לאָטסאַזיערונספּאָס 12. מאַרץ 1892.

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40

בריעפאָסטען פיר רעדאָקטאָר.

הערן י' לאָווינער אן וואָב: בעסטע דאָק פיר אירע נאָטוואַרטיק. וויר האַבען איהרע יאָ לייך נעמט-וואַרטע אונד אירך אַפּפּענליך עקלאַרען דאָס פאָן איינער פּעריאָדיק ניסם איר יעדע זיין קאָן. — הערן י' אונזאָן אן האַמאָנאָ: איינטייענע דאָק פיר אירע ווישע אים-דייער פּעלש עס אונס נאָטלאָב ניסם. דאָס וואָלדוואַלען אונזערע אַבאָנעמענטן אונד דאָס בעזיכטע פּעראַפּענען יענעס שיינעליכע רעדאָקטעס שאַנען אונס דען וועל ליובט — הערן י' ברעסעוואן אן באַרד: אירע פּראַנען קאָן ניר און ווערשטער מיליאַר-נעכטער מיט אַלער בע-שייטסטייט בעאָטוואַרטען דער בעריכט אים פיר אונזער בלאַטט ניסם נעאָניענע. — הערן אַזוי ווייס אן ספּאַראַ: אירך דאָס נענעוואַרטע און אונזערעס בלאַטע לייטערע פּאָלעקאָן אים האָב-אונזערעסאָנע. צוואַר האָט דער וועלע וועלען אונזער אַללער אַבאָנעט פּעראַפּענעליכע בענענט נאָכפּענען און אונזערעס בלאַטעס נענען דיעזער ערצאהונג נאָך איינע אונדער. דאָ איינעס שפּאַנענע זיין וויר. הדרת נעשטען וויר אן וועגן וועלכע זיך פיר אונזער בלאַטט איינען. — הערן י' טרינבורג אן האַידו-נאָמאָ: עס אים אנטהילך פיר זיא פּענען וועגן דער בערשענענער אַזאַוואַן ניסם נעאָניענע. אַבער וויר מיססען לאַסען וויר אונס ניסם ליישן אונד וויר ווערען מיט נאָטעס הילפּע דען פּשוים נענען דיעזען ערד-אַבשטערדען שאָן וועלכע אים-קאַפּפּען. אַבירענעט וויר וויר אונד ניסם מערד איהם בע-ווישע דעם טעאָטענענע. — הערן י' קעפּעטש אין קליווענבורג: דאָ ביהודיע ערצאהונגען זינד אן זיא אב-נעאָניען. וואָס דאָ ביינען נעשיכטע בערשעס, האַבען זיא וואָר עכט: אַבער וויר מיססען יעצט שאָן אַפּאָ-פּאַרען. וויר וויר אונטערנענען האַבען. — פּריאָ בעשטל פּרובס אין מאָטישטאָד: וויר האַבען דען בעשראָנ-הראַל-פּען. — הערן ב' רייטש אן אַרעטשטען: דאָס בלאַט וויר אן זיא רענעלאַסיט עקסערטעס. דאָ רעקלאַמירען נוסטען האַבען וויר איהרע באַנענענע. — הערן מי יאָנאָס אין בעקטאָד: "השני" און בעלין אונד מוסיק-הרה"י און לעשטענע. — הערן מי נאָש אין בראַלש: זענען זיא נעפּאָליטיש נאָך ל' 80 קר. — הערן מי רויסלירן אין בוסק: וועגען ניסם קאָזע ווענען זיא זיך אן הערן דאָויר דרוקער און בודאפעס קאַנסאַבאַטע נ' 8.

מען מיטוואַך-בילאנג צום "ידי פאָלקסבלאט" ערהאַבענע בעשולדריכטע טראַמאָבליך ניסם ווידע-לענען קאָן בלייבען און ער ווערען. וויר ער דעם אימער טרום וועגן דאָ טראַמאָבליך נענען איהן שפּיערען. — מיר צוטינדעטס אַלס איינע לייב-אונד בעזיכטע. ער מירט דיעס אַבער זיכט. ער אים פאָן דער מאַכט דער וואַהרדייט זאָ זעהר ניע-דענעשטענענע דאָס ער קיין וואָרט דער ערווע-דערונג בענעט. אין זינער לעצטענע פּרייטאָ-נע-מער שרייבט ער ניר דערענעקע. "ד עמ נאָס ס מוט דיעזעס דאָרנבוט ענדערליכע אַבאָרענענען. האַרונד עמ נאָס ס מוט וואָרט ניסם א ל ל זאָ-נ ל י י: און וויל עס איהנען זאָנען פּערהער-טעסער עהר ערענענענען! וויל "ררעה לשקר ייחוק עהרת. דיעזעס "הרוק" בעזיערע זיך בויא איהנען ניסם ניר אירך רייט ל' כ' ע' זאָנען אירך אירך צייט ל' כ' ע' פּערהאַלטניסען. זיא וואָלען צייט ערענענען אום נ' י' ע' ל' נ' ע' נענען מיר צו ערענענען איינע זאָלע אונטער-שאַמטע ליעג אים אירער בעהרפּענענע אונטער-מיט מיינעס בלאַטע אים דיענעסע דער רויכשען קאַנצליאָ שטעדיק. "יעדער צאָלל אן איינער רייכ-שען קראַמטור מיט שרודע זיך שרייבען זיא. נון זיא פּערהאַטען דאָ איינע הויכע פּאַרצאָן וועלכט-ערקענענענע: דאָס מיססען דיעס וואָר אום בעסטען ווייסען דעם עס אים זאָ איינע אים נאָנען לאַנדע בעקאַנטע טראַמאָבליך דאָס זיא לאַנגער אַלס אין אַפּאַרצאָנע הוינדור. איינע ריישישע קראַמטור. דע פּאַרצאָנע בויא ל' רייך בעזיכטענע וואָרען אונד פאָס קאַנצליאָ-פּראַזעס אויסער אירעסע וואָרען פאָס אַללער טרינג-נעלדער בעאָנענען האַבען. וואָס מיר בערשפּט וויל אונד מאַן און אן דער פּענענען. שטען קראַמטור קיינע ראַללע פּאַרצאָן. איר נעכט און בלאַטט פיר דאָס יודישע פּאָלק הערטיס איינע יודישע צייטונג. וויר זיא נאָך מיינען בערש-פּען קיין זאָל. דאָ ניסם דאָס בערשען זיין קאָן. דאָ פּרוּדער דעם שטרענג-לייכענען יודענערטום בויא יעדער בעלענענדיגס צו בעוועלען אונד צו בע-טויפּפּען. וויר זיא עס און אירעס מאַכטוועק שחין.

אונד נון אַבירענענע איר צום "ווייבע-טייטש" אירעס נעבאָרדעס קענעכטעס ר' מרדכי נראָס. און איר האַבע ניסם דעם פּענענענען דיעזע הערן צו קענענען. עס ווירד נאָך פּיעלע. זעהר פּיעלע יודען

ווירדעפּאַלל. שאַדע אום דען מענען דאָס ער אין יודע אים. דאָך שטילל דער בישאָף קאַפּטעס.

א קאַפּטעל איינע פּאַרנעמע בעראַמאָונג.

דער נאָך איינע דען פּאַרנעמען נאָס צו עס פּאַנען דער אים פּיענליך פּאַרוואַרף. דאָס ער זאָ לאַנגע נעאָנעס האַבען נאָך לאַרצאָן צו קאַפּטען. וויר האַבען אַהע אירך ניסם פּאַרנעמען וואָללען. זאָנע וואָרען אַבער איינע אויסלייכען אונט-הולדען. ניסם דאָס אירע נון הער וויר. איינע הוי ליינט פיר איינע שטיללע פּאַרנעמען ערשיינען. אונד אירך האַפּע וויר ווערען נאָך דיעזען אַבער אונזער אַנעלענענדיגס אים ריינע ברענען.

וועגן איר שפּאַט קאַפּטען ערווערעטעס אַלסבויר לאַכעלד. זאָ ברענג איר עשוואס מיט וואָס איינע ווינעס ענטשולדיג: און ביינען ע' ל' ה'.

דאָ וויר איר צוויפּאָך וויללעקסען ריעף דער בישאָף ערשיינען. דען דאָסן פּעלש עס. דאָך וואָ בלייבן אונזערע פּיענענען.

דער איינטייען דער נראַפּען ר' כ' ס' א' נ' ד' ע' א' ס' בעוועק. דאָס דאָ בעשאַפּענע פּעריאָדיקע ניסם פּענענענע וואָר. אונזען פּאַלענען איר נאָכען ב' א' ס' א' ע' נ' ע' ר' ס' א' ל' ב' ע' א' ר' ל' ע' ס' ע' מ' ב' ר' א' ק' ע' א' פּיעלע אונזער נאָכטע. מאל פּיללע זיך דער וואָל מיט ערלען אונד ער ערהאַנגענע בענאָן וועלכע דער בישאָף לייטעט. מאָן וואָר אין דער הויפּטאָנע איינפּער-שאַרדען נאָמליך: דעם פּיענען ריכער דאָ שראַן-אַלע צו וועגן אַלס עס אַבער זיא איינער נאָהערען בעשפּענע קאַס. ציינען איר איינע זאָ נאָכטע פּענענענע דער ווישע אונטער דען איינעלענען. דאָס דיעזע צום שרייט פּרוּדער. (פּאַרנעמענע פּאַלעס)

סקרעמאר בערוויצי איבער דא איינ-
ליפע בעדיקט ערשטאפטן.
בארן רָאָטָה שילד אין וויען
שפענדעט פיר דא דריטע פרוויללענע רעמ-
טונס-געללאפט 25,000 גולדען.
אויס האָט אַנאָ קאָמטען אונס
פאלגענדע ציילען צו: האָט דעם אייפערפאלען
ראכטלאזען בעדיקען פאַר רבינו האָט מי שטימט
דיא דויעזע פאַר קום אַ מאָנאטע אינס לעבען
מאָנאטע אונטער תלמוד תורה-שולע און שאַפטיג
בערפעסען תלמוד-שולע דערזעלבען געניטען
בלוטען, זאָמטליכע שולע דערזעלבען געניטען
איינען געדינענע און חובשים און חובשים רובין
ניך, דרוקן פונט און זי, ביא דעם אים, יא דויעט
מאָנאטע אונטער אנדער של חובשים הנגדים
הקרים והנעלים מזה פרדי פרידמאן און
זמיר וישא רינג בריס ניי פּראָטעסטאמענטן
מעודה של מצוה דער היינטיגע חברה "תלמוד תורה"
העלש רבינו האָט ניי איינע אבערים וויקונגס-
פאלע דיעס וואָרף פּעלע בעל-בתים דיא ביז
יעצט דעם פּעראינע נכט אנגעדראָרען, זיי כע-
אויט האָבען דעמערבען ביזערעטען, עס איז
גענידעטע האָפּטונג פאַרהאָנדען דויען פּע-
אין דויערע צו בעפעסטען.
הרמן בני הכרמי

לייט אין געוויסער וועג שפענדעט און-
פאנגט דער זעלבענער אידעע איינע מיליאָן רובעל
צור ערוויכטונג איינער צייכען-שולע, וועלכעס איי-
וועהן איינע און נאָכאָסע שטענקונג און אלען קרי-
זען מאַכט, נעמט שאָן דאָרט הערפאַר דאָ דער
דאמאלס רעגירערע קאָניע אַלעקסאַנדער II דין
שפענדע צום "וויקליכען געוויטראמט" ערנאנ-
טע - איינע אויסצייכנטונג דיא איינציג צייטונג.
אלס דאָרט פאַרן שטימעלעך שטאָרבי צייטונג זיך
ביא ערפאַפּונג דעם מעסטאמענטע דעם פּע-
שטאַרבענען דאָס ער וויערע איינע שטימע צו
דעם מיליאָן בערקעקע געשפענדעט האַפטע, אונד
דערשטאל צויען בערונגענע שטימע אלס זעכט
מיליאָנען רובעל, זיט דער ערשטען שטענקונג זיט
נין בעדיקט צוואַנציג, זיט דעם פּעראמאכטע אונד פיר
דעם דאָרט פּערפלאַכטן: וואָס אבער אייז פיר
דיא אכט מיליאָנען רובעל געשענען? נאך דער
פּרעסען שטענקונג וואָרדע וויא אַיבליך, איינע קאָט-
פּרעסען ערנאנט דיא דאָן און בעלשאָף, דיא
מיליאָנען רובעל צו ביי-געבונגען אַבאָרף פאַן
מאָנאטעלע און זי זיט בעניטען אונד איינע
אנשטאלט אים זינע דעם שפענדערס צו ערויב-
טען, דויע געטאח אַיב, דער רעכט דעם געלעס-
וואָרדע אנגעלעגט אונד דיא ציונען דויענען צום
אונטערזאָלע דער צייכען-שולע, דאָ ווי איינע
הייבט בענומען ערפרייט, אלס דיא דויע צווייטע
מעסטאמענטאישע שטענקונג ערפאַלבעט וואָרדען
דיא זעכט מיליאָנען דער אנשטאלט צוועווענען;
זיט דער צייט אבער זיט אונד פּערעכענען, געמאָד
ווייס אָב אונד וואָס אונד אונטען שטענען אונד
ווער דאָס געלד פּערוואַלטעט, דיא צייכען-שולע
האלט עס נכט פיר נאָטווענדיגן ערעכענטשאַפט
בערעכענען הערשונגעבען, אָנדרען גענוג זיך
ניר מיט דער אנצייגע דער אויסשעלונגען דער
שולע-אויבליכע, און זיט דויען זעכט מיליאָנען
פּערעכענען, ביי פאַר איינען מאָנען אין צייטונג
מענטש און דעם געוויינטלעך בעדיקטע האַט, אָב עמ-
וואָס אויף זויען געטהוילונגען פאַלגען ווירד, אייז
פּריוויד ווער צוויפּעלדאָפט.

דעמענכסט

דיא אנטוואָר דעם הערן עהרענשטליך -

אין וואָר אים פּערנאנגענען פּריוואַט אויף אַיך
דאָנגע-וועטערע זייטענס דעם רעדאקטערס אַיך
אללענעמיגע זייטען צייטונג געראַכטעט, דיא אַיך
וואַסענע דאָס ער מיינע נענען און אַיך דער לעכט-
געדיקטע אַיזלעט צור פּוהר הויט.

דער וועג וויכטיג אונטען בענאָן ווילעלם לאַט-
שווערס צום נאָכאָפּן אלס יענער זיא פּערלאַסען האַפטע
ווערענס אונד אַיז פּריוויד.
אונטערנעט אונד זיין אנדערשעטן בענאָסען געווען.
ערשט דער נאָך, "אבארא אונט נכט צו בעוואָרענען".
ווען ער זיין פּריווידעס? ווערענען ווילעלם אַיך.
דיא קענטש דאָ דויענע שולע פּאַל נכט פּע-
נעשט דער נאָך, ווערענען בענדיקט אונט אין רוב-
בענע פּאַרעכענען, וואָס ער אַיך זאָנען מאָן, אָב אַיז ער
דאָך מיט יאָסען און זענע בענדיקען, דאָס נאָן אַיזען
איינע געוויינטלעכע נענען קאָנן, ער האַט דיא זעכט-
שווערס מאַר געוויסע שאַן אַיך בערישטאפטע, דאָסן בן
אויף איינע צייט, ער האַט ביי געמאָכטע געלד עוויבט,
יעדעס וואָס וואָר בענענעט, וואָס ער מיר פּאַרביאָסע
אונד אַסאָנגען שטייט ער מיר וויקליך, יעצט ווייסט
אויף וואָס ער ווילל אונד זען בליק קענסט דין פּאַר-
פּריוויד און ערן מיינען דען אַיך פּאַכטע נכט ערן מיט
לעיערע האַנד ער וויבארד קאָסען, דיא אַיך זאָנט פּאַרליאָ-
נענט פּיר אַיזן ערן קאָנן, פּאַכטע אַיך אַיזן דאָך ענען געלד
נענט, דעסען ער נאָך אַבאָרף דעם האַפּטען-שולעלשאַט-
דעם נענט בייזען ווירד.

עס, דאָס וואָ דער איינע אונטערנעט אַנפאַסען קאָנ-
נען, אַיזער דויער איינענשאַפט צייכען אַיך זיך
וויך געללע קלאַרעם, בעשטעמטונג אונד אַיך-
רעקורדעס אַיז, דאָס ווישע טאָלענט פּלאַכט בע-
וואָרדענע אונד שטיינען אַיך, דויען בעמערקענס-
אונד בערעכענענען איינענשאַפטן שטאָמטען
זיעקט אַיז דען פּערנאנגענען יאָהרונדערטען.
דיא פּאַרפאַרען דער ווען וואָרען פּאַרפאַרען דער
געלד-וועכעלעך האַנדעלשליכע אַיז דער צווייטען
האַנט פּאַרפאַרען און זי, בייז בעדיקענען דויער
עווענעס-צווייטע לערנען וואָ דיא מענטש אונד
דיא דויען קענען, עס אַיז וועדאָך ווערענען צו בע-
מערקען, דאָס דיא האַנדעלשליכע נכט אַרדען אונד-
שפּרונגליכע פּאַרפאַרען וואָרען, דיא ווען וואָרען
נישט ערע דעם לאַנגע בעפאַר, וואָס אַפּאַסע-
לייטע וואָרדען, דער געלדענען פּעראָנעטאָרע
דען איינענשאַפט נייס און אַרדעלען וואָרדען
דער האַנדעלשאַפּט ניר דיא בעשע און ניר
פּעראָנעטאָרע וועלכע וואָר כריסטען דען ווען
אויפּערהאַנגט אַבאָרען, און האַבען דיא ווען שטעמט
דאָנאך געשטרעבט אַיז וויסען צו פּערעמערען
אונד ווען דיא געוואונגען וואָרדען, אַרדען צייט-
וויקליכע וויכטיג צו פּערלאַסען, האַבען אַיז ניט
פּערעכענען אַרדען ביי בער מיינענען.
(הונדערט נאָכט און נאָליציקע)
לעכטענער בלאַטטער בערעכענען אַיזער איינע
פּריווידעט צוואַנציג דער וויכטיגע נאָכט אַנאָרע
דער לאַנד-בעפּאָלערונג אַס-נאָליציקע, אַיז בע-
דויען יאָר אַר און זיט בעדיקט פּאַלע פּאַן
הונדערט פּאַר פּאַרענעקאָנען, אַיז בעדיקט
ראַפּען שטייט אַיז בלאַטטערן צאַהליכע אַפּפּער
הונדערט.

איינע זעלשאַמע הויפט
טרעפּפּער נעשען ווירד אַיז
פּראַנקפורט טעלעגראַפּיע: אַיך אַיזער
הויענען וועכעלשטונגע וואָרדען פּאַן איינעם
רעגירערע דער פּריווידע און אויסטראַליען לעכטע
און ווערענען קאָמנעט-לאַן פּראָטעסט, ביא דער
וויכטיג דער צוועונגסליכע ערנאנט זיך, דאָס דאָס
לאַן אַיז יאָרע 1884 מיט 80,000 פּיל בענאָנגען-
דער דער ליקליכע געווינענע וואָר - נאָנגען אונד-
מאָנאטליך, דאָס ער איינע צווענע-פּערלעכט פּאַן
אַיזער 20,000 פּיל ערלייטע.

איינע פּערנאנגענען
קונג פּאַן אַכט מיליאָנען רובעל
אויס פּענעריסבורג וויר געשריבען: דער פּערישט-
גענע פּענעריסבורג באַנקער אַרדען שטייט ער

אויס פּענער-יאָרמאָטאָ ווירד אונט געשרי-
בען: אַיז אַיז העלש דער אונטער נאָכטע נייסליך
רבינ הכהן הדרן מוה אבירם מיטן יאָר 1884
הלי אַיזען הכהן אַיזער רבינו הקדוש געבוירען מוה
שמואל דוד הלוי זעל, דער ווענדיגע געלערטע שיל-
דעיסן דען הערען פּעלעכט און אַיז ערלייטענען
וואָרען, דאָס דיא צאַהליכען צוואַרען צו פּאַרענען געווינען
וואָרען.
**דיא יודען אונד דער אַנט-
פּערמיווירט** אונטער דויער אַיזערשפּיט
פּערפאַפּעטליכט איינע אַיזעראַינשע צייטונג פּאַר-
נענען בעמערקונגען איינעם כריסטליך-
כען פּערפאַפּעטען: "דער ווישע שטאַטס אַיז
דער אַלעמעטע וואָרדען און נייטעסבילדונג אַיז
און וואָרען, דאָס אַלמער אונד דיא אונטערזעכט-
כענע פּאַרמיווירט דער נייטענען געטוויקעלונג דער
ווען ערלאָרט דערען שטעללונג און דער בירגער-
ליכע געוועללשאַפט, אַכטאָן אַרדען אונד נירוא-
מען פּערפאַלונגען אויסגעוועצט, בעהאלטען דיא
ווען דענאָך אַרדען נאָכען פּאַרשטעלונגען
ראַפּט, דויען קראַפט פּערנאנגען און הויפטאָב-
ליך וואָרען נייטענען געטוויקעלונג: אַיז נייט
אַיזעראַנט אַרדען פּערנאָליכע, דאָווער קאָממט

איללעטאָן

פאַר 700 אַרדען

(הויפטאָרשער האָטן אַיז דעם ענדע דעם צוואַלפטן
יאָרהונדערטעס)
(9 פּאַרשטענען)
ווען אַיך דין יעצט ערלייטען לאַסע אונד דעם
קאָנזעלער אַיזערליכענע, ווען? ריעק דער נאָרף, ווייסט
דיא אַיך, אַיז יעדע דויער וואָרען איינע האַן-פּעראַמא
געמאָלט?
דיא זייכענע זיך דיא געניטען געשטאַלט דעם ווען
האָן געמאָלען, ער זאָה דין אַרדענען פּאַרשטען אַיך
אַרדעס ער שפּאַרן: אַיך האַבען מיט דעם ערלען נאָכאָפּן
אלייביוו געשפּאַרבען אונד אַיך זיין וואָרען געוויס, דאָס
מיר יעדעס בעדיקען אַיזענענען געבאָט, וואָס אַיך זאָנט
וואָ אַיך נאָכען מיינע פּריווידעס, פּעלעליכע אַרדען אַיך
מיר און וויינע געווינען, פּעלעליכע אַיז ער זעלכט אַיך
פּאַלש בעריכטען.
דער נאָכט אַנטוואָרשטע נכט ער ניט שווינער
אונטער אונד שיען מיט איינעם געשטאַלטע צו קאָספּען,
זיין שווינערקאָפּן שראַט און אַיזן הערן אונד פּליכטענע
אַיזם עשוואָס צו וואָרען בייזע זיך נאָך דעם הינטערנען.
*) ביא איינערשענען אַבאָנגענען ווירד, אַיז 6 פּע-
לאַנגע דער אַפּאַנע דויענע שאַפּענערען האַפּטען נאָטעס
צווענערעט.

דעם צייטעס צאָנען אונד אַיז הייסליכע געשרי-
פּאַרשטענען, בענעדיקטע וואָרענען געווענען דאָס ענדע
דעסעלבען און אונד אַיז דער נאָך זיך וויערען צו אַיזם
ווערענען בענאָן ער:
עס ווירד שטאַט געאַרדען הערן, וואָללע אַיז אַיך
ניכט אַיזער אונדער געשאַפט ערקלאָרען? מיינע בעקאַנטען
וואָרען אַיז אַנטוואָרען, דיא אַיך היינט צו נענען
פּערישטענען מוסטע, נעמט אַיז דיא בעדינגענען אַיך?
מאן ווירד ער זיך דאָך בייז פּאַרענען אַיזערליכע קאָנ-
נען? ערווערענע דער נאָך,
אויך, דאָס ווען עס אַיך און בעלעכט, דיא לייטע
מיסטען זיך געווענען זאָנט בענעדיקט, נעמט עס מיר דאָך
וואָ אַיז מיסטען דורש הערן, וואָ מאן אַיך דרוקט, אַיך
ווען אַיך בעכטען בעדיקען קאָנענען אונד וואָס דאָס
שליסטעט ביא דער זאָנט אַיז: וואָס זיט פּיר אַיך צוויי-
שווערע מאַרף? אַיך לאַנגע ווערען עס, אַיך כריכט אַיך
מעה אונד פּאַלש דען לייטען ווערען אַיך האַנדען אַיז
האַנט רעכט, אַיך דאָס אַפּאַר רייפּליך צו אַיזערליכען
ווען ניר יאָסען געלד האַפטע, ער נאָכען עס אַיך אַיז אַיז
פּערישטענען אַיזען אַלעס פּאַרד, אונד ניכט ניר צווייטע-
ווען ניר פּיר, זעכטשווערע מאַרף, צו האַפּטענען זעכט
פּאַר הונדערט.
אַיך ווערען דער אַיך דען וואָל שראַט מעלדעטע
דאָס דער שייאַף פּאַן הוואָס, הונדערט דער פּאַן דער
וואַכערע הערע נאָכען.
נעמט, בענעדיקטע ריעק דער נאָך שטעללע, ער דאָך
דין ניכט ווער שטעלען, קאָס פּאַרענען צו מיר וויר ווערען
ווישער אַיזער אַיז זאָנט שפּענען.